Додаток
Затверджено
ухвалою міської ради
від _____ № _____

КОНЦЕПЦІЯ
розвитку дошкільної освіти Львівської міської територіальної громади на 2025–2030 роки

1. Загальні положення

Відповідно до Міжнародної стандартної класифікації освіти, МСКО (International Standard Classification of Education, ISCED), нульовий рівень освіти "рання дитяча освіта" охоплює два стратегічно важливих для всього подальшого життя людини періоди: ранній вік (від народження до виповнення трьох років) і дошкільний вік (від трьох до шести-семи років), у якому особливе місце посідає передшкільний період, що збігається зі старшим дошкільним віком. Дошкільна освіта є первинною ланкою системи безперервної освіти, що закладає підґрунтя розвитку особистості дитини для її навчання упродовж життя.

Дошкільна освіта для дітей старшого дошкільного віку (з п’яти років) згідно із законодавством України є обов’язковою.

Метою якісної освіти дітей раннього та дошкільного віку є забезпечення гармонійного фізичного, психічного, розумового, духовно-морального розвитку особистості дитини, її фізичного і психічного здоров’я, виховання ціннісного ставлення до себе й світу, формування механізмів її соціалізації, творчого самовизначення та саморозвитку в різних умовах життєдіяльності.

Виховання, навчання та розвиток дітей раннього та дошкільного віку здійснюється в сім’ї, закладах дошкільної освіти та закладах неформальної дошкільної освіти різних типів і форм власності.

Система дошкільної освіти охоплює також наукові та методичні установи, які досліджують проблеми раннього та дошкільного дитинства і здійснюють розроблення її науково-методичного супроводу; органи управління, що здійснюють організацію і контроль за діяльністю закладів дошкільної освіти є в тісному взаємозв’язку з іншими суб’єктами дошкільної освіти (родина, громада, заклади неформальної освіти, медичні установи тощо).

Суттєвою прогалиною сучасної дошкільної освіти України є відсутність системи суспільних впливів на ранній розвиток дитини від народження до трьох років. Шляхи вдосконалення системи дошкільної освіти потребують державної підтримки раннього розвитку людини, формування культури відповідального батьківства та підготовки педагогічних працівників нової генерації. Стан вітчизняної дошкільної освіти характеризується необхідністю системних перетворень, пов’язаних із новими вимогами до освіти дітей раннього та дошкільного віку, діяльності закладу дошкільної освіти, усіх учасників освітнього процесу – суспільства, вихователів закладів дошкільної освіти, дітей та їхніх батьків.

Сучасна дошкільна освіта має бути гнучкою, особистісно орієнтованою та соціально справедливою. Україна, адаптуючи європейські та світові практики, має можливість оновити місцеву систему дошкілля, враховуючи найкращий міжнародний досвід.

Концепція розвитку дошкільної освіти Львівської міської територіальної громади на 2025–2030 роки (надалі – Концепція) ґрунтується на:

- інноваційних підходах до індивідуалізації навчання, гри та довіри до педагогів;
- моделі раннього виявлення потенціалу дитини та підтримки сім'ї, залученості та партнерства;
- сталому систематичному підході до виховної та навчальної роботи, впровадженні стандартів якості освіти та командної роботи;
- врахуванні потреб дітей, особливостей вікового розвитку та соціально-культурного контексту;
- створенні умов для реалізації принципів інтеграції, інклюзії та особистісно орієнтованого підходу;
- принципах освіти та виховання без упереджень на основі освітньої справедливості та рівних можливостей;
- принципах сталого розвитку;
- основних положеннях Міжнародної конвенції ООН про права дитини, Конституції України, Законах України "Про освіту", "Про дошкільну освіту", "Про охорону дитинства", інших нормативних актах стосовно дитинства та узгоджена із завданнями Концепції нової української школи.

Система дошкільної освіти має реалізувати освітні потреби всіх дітей раннього та дошкільного віку, зокрема й дітей з особливими освітніми потребами (обдарованих дітей та тих, хто має ментальні або фізичні порушення). Це вимагає посилення уваги суспільства до вдосконалення нормативно-правової бази інклюзивної освіти відповідно до міжнародних зобов'язань України у сфері прав людини для забезпечення конституційних прав і державних гарантій на освіту дітей; розроблення і запровадження системи фінансування додаткових послуг для всіх дітей раннього та дошкільного віку, включаючи дітей із особливими освітніми потребами, зокрема через надання спеціальних субвенцій; вдосконалення системи професійної підготовки та перепідготовки психолого-педагогічних працівників для роботи з дітьми з особливими освітніми потребами; організації освітнього процесу та освітнього середовища.

2. Ключові принципи Концепції

2.1. Індивідуалізація навчання: врахування темпу, інтересів, особливостей розвитку кожної дитини.

2.2. Пріоритет гри та м'якої соціалізації: гра – основа розвитку компетентностей.

2.3. Рання діагностика та профілактика: виявлення порушень / затримок розвитку на ранньому етапі.

2.4. Партнерство з батьками: активна участь родин у навчанні та розвитку дитини.

2.5. Гнучкі форми здобуття освіти: дитячі центри, мікрогрупи, групи для дітей до 2 років, змішані моделі.

3. Мета Концепції

3.1. Забезпечення відкритої, доступної й ефективної системи дошкільної освіти для повноцінного розвитку кожної дитини, яка ґрунтується на принципах довіри, партнерства й індивідуального підходу.

4. Завдання Концепції

4.1. Соціалізація: навчання дітей взаємодіяти з однолітками, вирішувати конфлікти, розвивати комунікативні навички. Це важливий етап соціального розвитку, який готує дитину до подальшого навчання в школі.

4.2. Освітні програми: використання різноманітних сучасних освітніх методик, спрямованих на розвиток когнітивних, моторних та творчих здібностей дитини.

4.3. Розвиток творчості та уяви: через гру, малювання, музику та інші творчі заняття діти навчаються виражати свої думки та почуття, що сприяє розвитку креативності та уяви.

4.4. Фізичний розвиток: фізична активність є невід’ємною частиною розпорядку дня у закладах дошкільної освіти, що допомагає зміцнити здоров’я, покращити координацію та витривалість дитини.

4.5. Підтримка емоційного розвитку: зосередження уваги на емпатії, емоційному благополуччі дитини, навчанні розуміти й виражати свої емоції, а також взаємодії з іншими дітьми та вихователями.

4.6. Визначення провідних ідей і принципів щодо забезпечення на засадах дитиноцентризму системних змін в освіті дітей раннього та дошкільного віку.

4.7. Управління системою дошкільної освіти на різних її рівнях: соціальна значущість Концепції полягає в її спрямованості на створення загального соціопростору солідарної відповідальності батьків, педагогів і державних працівників за якість освіти дітей раннього та дошкільного віку як стратегічного ресурсу реалізації цілей сталого розвитку суспільства.

5. Основні напрями реалізації Концепції

5.1. Гуманізація освітнього середовища:

5.1.1. Зменшення кількості дітей у групах (орієнтир – 15-18 дітей).

5.1.2. Створення сприятливих умов для адаптації дитини до закладів дошкільної освіти, а також на етапі переходу від дитячого садка до школи.

5.1.3. Просторове зонування: ігрові куточки, м'які простори, природне освітлення, місця для усамітнення та відпочинку.

5.1.4. Використання природних матеріалів та інтеграція екологічного виховання.

5.2. Освітня програма нового типу:

5.2.1. Основа: гра, пізнання, дослідництво (інтегративне навчання).

5.2.2. Оцінювання без тиску: словесна характеристика розвитку, а не формальні оцінки.

5.2.3. Створення особистої освітньої траєкторії дитини (за прикладом "індивідуального портфоліо") та фокусування на сильних сторонах дитини та її потенціалі.

5.3. Підготовка та підтримка педагогів:

5.3.1. Систематичне підвищення кваліфікації педагогів через навчання та практичний супровід.

5.3.2. Нова модель: педагог = фасилітатор + наставник.

5.3.3. Системна психологічна підтримка та супервізія для педагогів.

5.3.4. Акцент на командній роботі в сприятливому робочому середовищі.

5.3.5. Створення міського центру підтримки вихователів та батьків вихованців.

5.4. Інклюзивна освіта і рання допомога:

5.4.1. Команди раннього втручання: логопед, психолог, реабілітолог, педагог.

5.4.2. Співпраця з медичними закладами для раннього виявлення затримок у розвитку.

5.4.3. Інклюзивна освіта – не як виняток, а як норма.

5.5. Підтримка сім'ї:

5.5.1. Освітні клуби для батьків ("батьківські вечори", майстеркласи).

5.5.2. Платформи для онлайн-консультацій та підтримки.

5.5.3. Центри педагогічного партнерства.

5.5.4. Центри розвитку дитини.

6. Очікувані результати

6.1. Створення груп для дітей раннього віку від 0 до 3 років – 30 % від загальної кількості груп у кожному районі міста.

6.2. Забезпечення дітей 3-6 років якісною дошкільною освітою у всіх закладах дошкільної освіти Львівської міської територіальної громади.

6.3. Навчання дітей від 3 років англійської мови у всіх закладах дошкільної освіти Львівської міської територіальної громади.

6.4. Запровадження індивідуальних освітніх траєкторій (мистецьких, наукових, інтелектуальних напрямів) у всіх закладах дошкільної освіти Львівської міської територіальної громади.

6.5. Впровадження новітніх методик прогностичного оцінювання розвитку дитини у всіх закладах дошкільної освіти Львівської міської територіальної громади.

6.6. Інклюзивні групи та доступне середовище у всіх закладах дошкільної освіти Львівської міської територіальної громади.

6.7. Забезпечення альтернативних форм організації харчування у всіх закладах дошкільної освіти Львівської міської територіальної громади.

6.8. Щорічне підвищення кваліфікації педагогів – 100 % працівників.

6.9. Створення осередків відповідального батьківства.

6.10. Міжнародне стажування для педагогів, обмін досвідом.

6.11. Організація кадрового забезпечення закладів дошкільної освіти відповідно до актуальних викликів освітнього процесу.

7. Фінансування Концепції

7.1. Бюджет Львівської міської територіальної громади та інші джерела, не заборонені законодавством України.

7.2. Міжнародні програми.

7.3. Партнерство з місцевими громадами, громадськими організаціями та бізнесом.

8. Моніторинг, адаптація і коригування освітніх програм та методів роботи

8.1. Річне оновлення планів відповідно до відгуків батьків, педагогів і громад.

8.2. Щорічне незалежне зовнішнє оцінювання якості освіти.

8.3. Щорічне дослідження розвитку дітей (опитування, кейс-аналізи, спостереження, моніторинги).

Секретар ради Маркіян ЛОПАЧАК

Візи:

Директор департаменту
освіти та культури Андрій ЗАКАЛЮК

Депутатка міської ради Вікторія ХРИСТЕНКО